

Asia: VN/33125/2025

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain ja rakentamislain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä Varsinais-Suomen ELY-keskus) kiittää mahdollisuudesta lausua esitysluonnoksesta. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto on laadittu Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueella.

Rakentamislaki 43 c §

Esitysluonnoksen 43 c §:n 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettua eräiden maanpuolustuksellisesti tärkeiden tuotantolaitosten sijoittamislupaa voidaan soveltaa ainoastaan ”maanpuolustusta tukevaan tai sotilaallisen huoltovarmuuden kannalta erityisen merkitykselliseen tuotantolaitokseen”. Momenttia koskevien perustelujen mukaan kemikaaliturvallisuuslakiin ehdotetaan lisättävän maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen määritelmä. Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että pykälän 2 momentissa on selkeyden vuoksi tarkoituksenmukaista viitata siihen kemikaaliturvallisuuslain pykälään, joka sisältää edellä mainitun tuotantolaitoksen määritelmän.

Rakentamislaki 46 b §

Esitysluonnoksen 46 c §:n 1 momentin 7) kohdan mukaan sijoittamisluvan edellytyksenä on, että ”suunnittelussa on otettu huomioon soveltuvuus rakennettuun ympäristöön ja maisemaan”. Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että kyseistä kohtaa tulee täydentää voimassa olevan rakentamislain puhtaan siirtymän sijoittamisluvan edellytyksiä koskevan 46 a §:n 1 momentin 9)

kohtaa vastaavasti seuraavasti: ” - - sekä täyttää kauneuden, korkeatasoisen arkkitehtuurin tai sopusuhtaisuuden vaatimukset.”

Pykälän 1 momentin 3) kohdan mukaan sijoittamisluvan edellytyksenä on, että ”rakentaminen ei aiheuta kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua sijoittamisluvan tarkoitus huomioon ottaen”. Saman momentin 4) kohdan mukaan sijoittamisluvan edellytyksenä on, että ”sijoittamisluvalla ei aseteta maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuteta sellaista kohtuutonta haittaa, joka sijoittamisluvalla asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää”. Varsinais-Suomen ELY-keskus toteaa, että koska kyseisten kohtien osalta esitysluonnoksessa sääntelylle ei ole esitetty perusteluja, jää epäselväksi, miten elinympäristön laadun merkityksellistä heikkenemistä tai kohtuutonta rajoitusta/haittaa tulkitaan ja valvotaan. Merkityksellisen heikkenemisen ja kohtuuttoman rajoituksen/haitan käsitteet tulee siten määritellä. Varsinais-Suomen ELY-keskus huomauttaa lisäksi, että suurin osa uudessa 46 b §:ssä esitetyistä sijoittamisluvan edellytyksistä on kirjoitettu ehdottomaan muotoon lukuun ottamatta edellä mainittua pykälän 1 momentin 3) kohdan elinympäristön laatua koskevaa edellytystä (” - - sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua - - ”). Tällainen sijoittamisluvan edellytys on tulkinnanvarainen ja sitä tulisi vielä selkeyttää.

Voimassa olevan rakentamislain puhtaan siirtymän sijoittamisluvan edellytyksiä koskevan 46 a §:n 1 momentin 9) kohdan mukaan sijoittamisluvan edellytyksenä on, että ”rakentaminen on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista”. Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että vastaavanlainen lupaedellytys tulee säätää myös eräiden maanpuolustuksellisesti tärkeiden tuotantolaitosten sijoittamisluvan edellytyksiä koskevaan 46 b §:ään.

Rakentamislaki 67 a §

Esitysluonnoksen 67 a §:n 2 momentin mukaan kunnan on pyydettävä sijoittamisluvasta lausunto ”niiltä valtion viranomaisilta, joiden toimialaa lupahakemus merkittävästi koskee”. Momenttia koskevilla perusteluilla esimerkkinä edellä mainitusta valtion viranomaisesta on mainittu ainoastaan Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että sijoittamisluvasta tulee pyytää aina lausunto myös Lupa- ja valvontavirastolta, jonka tehtävänä on voimassa olevan rakentamislain 4 §:n mukaan edistää rakennustoimen järjestämistä ja valvoa, että rakentamisessa otetaan huomioon vaikutuksiltaan valtakunnalliset ja merkittävät maakunnalliset asiat. Vastaava lausuntopyyntövelvollisuus on säädetty voimassa olevan rakentamislain puhtaan siirtymän sijoittamisluvan osalta. Lisäksi esitysluonnoksen 179 b §:ssä on säädetty valitusoikeus sijoittamisluvasta Lupa- ja valvontavirastolle.

Rakentamislaki 179 b §

Varsinais-Suomen ELY-keskus pitää hyvänä asiana, että esitysluonnoksen 179 b §:ssä valitusoikeus sijoittamisluvasta on säädetty toimialueellaan sellaiselle rekisteröidylle yhteisölle, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun edistäminen.

Katila Reetta

Varsinais-Suomen ELY - Ylitarkastaja, Alueidenkäytön yksikkö, Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue